

**ISTORIA
CONSTITUȚIEI
ROMÂNIEI**

1864

1866

1923

1938

Volumul I

 ErcPress

Cuprins

<i>Nota editurii</i>	3
CONSTITUȚIA DIN 1864-STATUTUL Desvoltător Convenției din 7/19 August 1858	5
CONSTITUȚIUNEA DIN 1866	13
CONSTITUȚIUNEA DIN 1923	52
CONSTITUȚIUNEA DIN 1938	96

- scrierea cu *s* în loc de *x* în cazul unor cuvinte precum: exprimare, exercita, Alesandru, experiență etc.

Respect - omiterea grafică a diftongului *ie*: eșiti, cheltueli, alcătuesc, atribue etc.

- formele incorecte, dar caracteristice vremii: budget (buget), recete (rețete), cari (care), acelaș (același), totuș (totuși), însuș (însuși), reînnoesc (reînnoiesc), aceluiaș (aceluiași),

- scrierea cu *u* (mut) la finalul unor cuvinte: ministeriu.

Nu am modificat exprimarea, intervențiile au avut rolul de a clarifica textul.

CONSTITUȚIA DIN 1864

Alesandru Ioan I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională,
Domn al Principatelor-Unite Române;

La toți de față și viitori sănătate:

Asupra propunerii Consiliului Nostru de Miniștri;

Considerând plebiscitul propus de Noi la 2/14
Mai încetat, și votat de Națiunea Română în zilele de
10/22, 14/26 Mai 1864;

Considerând împrejurările cuprinse în proclamațiunea Noastră cu data de astăzi;

Promulgăm ce urmează:

STATUTUL

Desvoltător Convențiunei din 7/19 August 1858.

Convențiunea încheiată la Paris în 7/19 August 1858, între Curtea Suzerană și între Puterile garante autonomiei Principatelor-Unite, este și rămâne legea fundamentală a României.

Însă, îndoita alegere din 5 și 24 Ianuarie 1859, săvârșirea Unirei și desființarea Comisiunii centrale, făcând neaplicabile mai multe articole esențiale din Convențiune, atât pentru îndeplinirea acestora, cât și pentru reasezarea echilibrului între puterile Statului, ca act adițional al Convențiunii, intră de astăzi în putere următorul Statut:

Art. 1. Puterile publice sunt încredințate Domnului, unei Adunări ponderatrice și Adunării electivă.

Art. 2. Puterea Legiuitoare se exercită colectiv de Domn, de Adunarea ponderatrice și de Adunarea electivă.

Art. 3. Domnul are singur inițiativa legilor; el le pregătește cu concursul Consiliului de Stat și le supune Adunării electivă și Corpului ponderatoriu, spre votare.

Art. 4. Deputații Adunării electivă se aleg conform așezământului electoral aci aneșat.

Președintele Adunării se numește în fiecare an de Domn, din sînul ei; iar vice-Președinții, Secretarii și Cuestorii se aleg de Adunare.

Art. 5. Adunarea electivă discută și votează proiectele de legi ce i se vor prezenta de Domn. Aceste proiecte se vor susține în Adunare de Miniștri sau de membrii Consiliului de Stat, ce se vor delega de Domn spre

acest sfârșit; ei vor fi ascultați ori când vor cere cuvântul.

Art. 6. Budgetul cheltuelilor și al recetelor, pregătit în tot anul prin îngrijirea puterii executivă și supus Adunării electivă, care-l va putea amenda, nu va fi definitiv decât după ce va fi votat de dînsa. Dacă budgetul nu s-ar vota în timpul oportun, puterea executivă va îndestula serviciile conform ultimului budget votat.

Art. 7. Corpul ponderatoriu se compune: de Mitropoliții țerei, de Episcopii eparhiilor, de întâiul Președinte al Curței de Casațiune, cel mai vechi dintre generalii armatei în activitate, și osebit încă de 64 membri, care se vor numi de Domn: jumătate dintre persoane recomandabile prin meritul și experiența lor, și cealaltă jumătate dintre membrii Consiliilor generale ale districtelor, și anume câte unul de fiecare județ.

Membrii Adunării ponderatrice se bucură de aceeași neviolabilitate garantată deputaților prin art. 36 al legii electorale aci aneșate.

Art. 8. Membrii Corpului ponderatoriu se reînnoiesc din doui ani în doui ani, câte o a treia parte, dar numai în cât se atinge de membrii numiți de Domn.

Membrii eșiți se vor putea numi din nou; funcțiunile lor nu vor înceta decât cu instalarea membrilor celor noui.

Art. 9. Durata sesiunelor Corpului ponderatoriu, prelungirea lor și convocarea acestui Corp, sunt supuse regulilor prescrise prin art. 17 din Convențiune pentru Adunarea electivă.

Art. 10. Membrii Corpului ponderatoriu vor primi o indemnizare de trei galbeni pe zi în tot timpul sesiunii.

Art. 11. Mitropolitul primar al României este de drept președintele Corpului ponderatoriu; doi vice-Președinți se numesc de Domn din sinul acestui Corp. Ceilalți membri ai Biuroului se aleg de Adunare.

În cas de împărțire egală a voturilor, votul Președintelui este precumpănitor.

Ședințele Corpului ponderatoriu sunt publice, afară când contrariul s-ar cere de o a treia parte a membrilor prezenți.

Miniștrii, chiar nefiind membri ai Adunării ponderatrice, au dreptul de a asista și a lua parte la toate deliberațiunile; ei vor fi ascuțați ori când vor cere cuvântul.

Art. 12. Dispozițiunile constitutive ale noiei organizațiuni a României sunt puse sub ocrotirea Corpului ponderatoriu. El poate, la finitul fiecărei sesiuni, propune Domnului îmbunătățirile ce ar socoti trebuitoare în diferitele ramuri ale administrațiunii.

Aceste propuneri, Domnul le va putea recomanda Consiliului de Stat, spre a se preface în proiecte de legi.

Art. 13. Ori ce proiect votat de Adunarea electivă, afară de budgetul veniturilor și cheltuelilor, se supune Corpului ponderatoriu, care va apretui dacă este compatibil cu dispozițiunile constitutive ale noiei organizațiuni.

Art. 14. Corpul ponderatoriu, sau adoptă proiectul, așa cum s-a votat de Adunare, sau îl amendează, sau îl respinge cu totul.

Dacă proiectul de lege este adoptat fără modificațiune de Corpul ponderatoriu, el este supus sancțiunei Domnului.

Dacă proiectul este amendat de Corpul ponderatoriu, el se întoarce Adunării electivă.

Dacă Adunarea încuviințează amendamentele Corpului ponderatoriu, proiectul amendat se supune sancțiunei Domnului.

Dacă din contră, Adunarea electivă respinge acele amendamente, proiectul se trimite Consiliului de Stat, spre a se studia din nuo. Guvernul poate apoi presenta Camerei, în sesiunea curentă sau viitoare, proiectul revăzut de Consiliul de Stat.

Dacă Corpul ponderatoriu respinge cu totul proiectul votat de Adunare, acest proiect se trimite Consiliului de Stat, spre a se studia din nou. Un asemenea proiect nu se poate presenta Adunării electivă, decât în a doua sesiune.

Art. 15. Numai Corpul ponderatoriu are dreptul de a primi petițiuni și de a le discuta, dacă este trebuință.

Art. 16. Reglementele interioare ale Adunării electivă și ale Corpului ponderatoriu, se pregătesc prin îngrijirea Guvernului.

Art. 17. Toți funcționarii publici, fără excepțiune, la intrarea lor în funcțiune, sunt datorți a jura supunere Constituțiunii și legilor țerei și credință Domnitorului.

Art. 18. Noua Adunare electivă și Corpul ponderatoriu se vor constitui și întruni în termenul prevăzut de art. 17 al Convențiunii.

Decretele ce, până la convocarea noii Adunări, se vor da de Domn, după propunerea Consiliului de Miniștri și a Consiliului de Stat ascultat, vor avea putere de legi.

Modificațiuni îndeplinitoare Statutului în Preambulul Statului

Principatele-Unite pot în viitor a modifica și a schimba legile care privesc administrațiunea lor din lăuntru, cu concursul legal al tuturor puterilor stabilite, și *fără nici o intervențiune*; se înțelege însă că această facultate nu se poate întinde la legăturile care unesc Principatele cu Imperiul Otoman, nici la tratatele între Înalta

Portă și celelalte Puteri, care sunt și rămân obligatorii pentru aceste Principate.

La Art. III. Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii Domnului înainte de a fi discutată și votată de Adunarea electivă și de Senat. (Adunare ponderatrice.)

Domnul acordă sau refuză sancțiunea sa.

Ori ce lege cere învoirea a tustrelor Puteri.

În cazul când Guvernul ar fi nevoie a lua măsuri de urgență care cer concursul Adunării electivă și al Senatului, în timpul când aceste Adunări nu sunt deschise, Ministerul va fi dator a le supune, la cea dintâi convocațiune, motivele și rezultatul acestor măsuri.

La Art. VII. Din 64 membri ai Adunării ponderatrice, 32 vor fi aleși și numiți de Domn dintre persoanele care au exercitat cele mai înalte funcțiuni în țară, sau care pot justifica un venit anual de opt sute galbeni. Cât pentru ceilalți 32 Membri, ei vor fi aleși dintre Membrii Consiliilor generale ale județelor și numiți de Domn pe o listă de presentațiune de trei candidați pentru fiecare district.

La Art. VIII. Acești 64 de Membri ai Senatului aleși în conformitate cu dispozițiunile articolului de mai sus, se reînnoiesc din trei în trei ani câte o jumătate.

La Art. XI. Mitropolitul primat este de drept Președintele Senatului. Unul din vice-Președinți ai Adunării ponderatrice, luat din acest corp, este numit de Domn; celălalt vice-Președinte și Biuroul sunt aleși de Senat.

La Art. XII. La finitul fiecărei sesiuni, Senatul și Adunarea electivă vor numi fiecare un Comitet a cărui Membri vor fi aleși din sinul lor. Ambele Comitete se vor întruni în Comisiune micștă, spre a face un raport Domnului asupra lucrărilor ultimei sesiuni și a-i supune cestiumie de îmbunătățire ce ar crede trebuitoare în deosebitele ramuri ale administrațiunii. Aceste propuneri vor putea fi recomandate de Domn Consiliului de Stat, spre a fi prefăcute în proiecte de lege.

La Art. XV. Petițiunile date Senatului, vor fi esaminate unei Comisiuni ad-hoc. Asupra raportului acestia, Senatul va putea, de va fi trebuință, a le trãmite Guvernului.

(publicat în Monitorul-Jurnal Oficial al Principatelor-Unite
Române nr. 146 din 3/15 iulie 1864)

CONSTITUȚIUNEA DIN 1866

Cu modificările din 1879, 1884 și 1917

TITLUL I Despre teritoriul României

Art. 1. Regatul României cu județele sale din dreapta Dunărei constituie un singur Stat indivizibil.

Art. 2. Teritoriul României este nealienabil. Limitele Statutului nu pot fi schimbate sau rectificate, decât în virtutea unei legi.

Art. 3. Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de gintă străină.

Art. 4. Teritoriul este împărțit în județe, județele în plăși, plășile în comune.

Aceste diviziuni și sub diviziuni, nu pot fi schimbate sau rectificate decât prin o lege.